VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8187. szám | Vasárnap, 1971. július 18. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk tartalmából

Művelődés — irodalom III. oldal

Román-kanadai kereskedelmi egyezmény IV. oldal

Mindent megteszünk a kommunista tudat formálását célzó lelkesítő pártprogram teljesítéséért

A politikai-ideológiai nevelés kommunista feladat

Kisiratoson is élénk visszhangot keltett pártunk főtitkárának, Nicolae Ceaușescu elvtársnak az ideológiai, politikai és kulturális-nevelő tevékenység terén dolgozó partaktiva munkatanácskozásán elhangzott expozéja, amely folytatása azoknak a nagyszabású javaslatoknak, amelyeket pártunk főtitkára terjesztett a Központi Bizottság Végrehajtó Bizottsága elé.

Hazánkban, Románia Szocialista Köztársaságban immár hagyománnyá vált, hogy a párt vezetősége párbeszédet folytat az egész dolgozó néppel, közösen tanácskozunk közös dolgainkról. Nagyon értékes és hatékony módszer ez, hiven követi a X. pártkongresszuson megszabott általános irányvonalat, amely napirendre tüzte a szocialista demokrácia elmélyítését. Ebben a szellemben dolgozni valamennyiünk számára fokozott igényességre való törekvést kell hogy jelentsen. Az igényesség pedig egyenlő a hanyagság, a nemtörődömség, a fegyelmezetlenség elleni harccal minden munkaterületen.

Napjainkban tág lehetőségek vannak a politikai-ideológiai tevékenység és a kulturális-nevelő munka javítására a falvakon is. Minden községben, és csaknem minden faluban van kulturotthon, filmszínház, könyvtár. Igy van ez Kisiratoson is. A rádió, televízió készülék pedig szinte valamennyi szövetkezeti család házában megtalálható. Ma munka- és életfeltételeink összehasonlithatatlanul jobbak, mint a multban, s mindez pártunknak, a párt következetes marxista-leninista politikájának köszönhető.

Olvasva pártunk főtitkárának expozéját, arra a következtetésre jutottam, hogy termelőszövetkezetünk pártbizottsága csak kis mértékben foglalkozott a kommunisták, az összes szövetkezeti tagok nevelésével. Ideológiai-politikai nevelő munkánk egyik fogyatékossága volt az utobbi években, hogy elhanyagoltuk a mult ismertetését, s ezzel megfosztottuk magunkat az összehasonlitás lehetőségétől. Márpedig a felmérés akkor igazán meggyőző, ha van mihez viszonvitani, ha az egyik számot összehasonlitjuk a másikkal, az uj helyzetet a régivel. Kisiratoson erre nagy lehetőségek lettek volna. Szerintem és munkatársaim szerint sem helvtálló az a kifogás, hogy nincs szükség a mult emlegetésére, mert az idősebb nemzedék még emlékszik. Bizony, az emberek hamar megszokják a jót, s a rosszat talán még hamarabb elfelejtik, vagy legalább is lekopik mindannyiunk emlékezetének képernyőjéről. Hogy ez mennyire igy van, arra csak egy példát említek meg. A kisiratosiak szorgalmas emberek voltak, azok ma is. Ám a munkaviszonyok sokat változtak. A gazdaság megalakulása előtt a zsellér emberek kénytelenek voltak kubikolást vállalni és távol a családi fészektől keresni meg a betevő falatot. Nyáron, aratás idején mindenki kaszát fogott. Igy volt ez még a szövetkezet megalakulását követő első években is mindaddig, amig az arató-kötőgépek, a kombájnok meg nem jelentek. Noha akkor az emberek nem szivesen fogadták a gépeket, attól tartva, hogy elvesztik kereseti lehetőségüket, manapság már csak mint emlék maradt fenn a kasza, a kubikolás. A mai fiatalok már nem ismerik a multat. Számukra ez már csak filmkockákon, vagy könyvek lapjain, esetleg szüleik elbeszéléseiben bukkan fel nagy ritkán. Fontos hat tudatositani, mit jelent a szocialista rendszer valamennyiünk számára, ezt viszont lehetetlen eredményesen megmutatni, ha nem hasonlitjuk jelenünket a multhoz.

Az a hatalmas fejlődés, amelyet országunkban alig negyedszázad alatt megvalósitottunk, lépten-nyomon érzékelhető, de ez nem elegendő. Tudatositanunk kell ezeket az eredményeket az emberekben. Meg kell értenünk, hogy mindahhoz, amit elértünk, mindenki, aki dolgozik, hozzá adott valamit, hozajárultunk és hozza kell járulnunk a közös nagy műhöz, a szocialista társadalom felépitéséhez, amelyet a Román Kommunista Párt irányit és amelyhez a párt biztositotta a megfelelő feltételeket.

Az emberekben tudatositani kell nemcsak az eredményeket, a sikereket, de a maguk munkájának jelentőségét, értékét, meg kell értetnünk velük, hogy értékes ré-

KÁSA FERENC,
a kisiratosi mtsz pártbizottságának titkára

(Folytatása a II. oldalon)

Mai követelmények szintjén

A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitése, a társadalom erős anyagi-müszaki bázisának megteremtése mellett, szükségessé teszi a marxi-lenini eszmék szellemében nevelt személyiség kialakitását.

Pártunk főtitkárának, Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a politikai-ideológiai tevékenység javitására vonatkozó utmutatásai a párttagok, az összes dolgozók, az ifjusági szervezetek számára is uj feladatokat jelölnek ki. Ugy kell a széles körü, változatos, tartalmilag és formailag gazdag tevékenységet megszerveznünk, hogy ezekkel minél nagyobb mértékben járuljunk hozzá az ifjuság magasszintü politikai, ideológiai magatartásának kialakitásához.

Az üzemi KISZ-bizottság politikai-ideológiai szakbizottsága az alapszervezetekben tartott megbeszéléseken feldolgozta Nicolae Ceaușescu elvtárs expozéját és kijelölte azokat az akciókat, amelyeket a közeljövőben fog lebonyolitani. Ezek pártunk és népünk forradalmi hagyományait elevenitik fel. Ugyanezen a vonalon haladva számos olyan tevékenységet is szervezünk, amelyek a textilüzem harci-forradalmi multjának megismertetését célozzák.

CHERECHEȘ TIBERIU,
az UTA KISZ-szervezetének helyettes titkára

(Folytatása a II. oldalon)

A földek gazdag üzenete

Elnök a kombájnon

Szalmabálákkal megrakott szekér áll meg a mázsaház előtt.

— Még egy lépést előre — mondja a mérlegkezelő Gui Florea bácsi. Pattan az ostor, feszül a gyeplőszár. A teher alatt nyikorgo kerekek felet sem fordultak, amikor a lovak megálltak s a mérlegen csak a kocsi maradt. Egy perc és megtörtént a mérés. A szekér tova döcög a szérüskert felé. Sokan, nagyon sokan dolgoznak ezekben a napokban ott, a micskei termelőszövetkezet szérüskertjében. Fogatok szallitják a szalmát s emberek rakják kazlakba.

— Nagy a munkatorlódás most. Alig fejeztük be a lucerna és a füszéna hordását, s máris a nyakunkon volt az aratás. Most a szalmát hordjuk. Eddig több mint 420 hektár buzának a szalmaja került a szérüskertbe. Ugy sorakoznak ott a széna- és szalmakazlak, mint nadseregben a katonák — büszkélkedett Gui Florea bacsi.

Veletlenül találtuk a mázsaházban Moț Ioan elvtársat, a szövetkezet elnökét is. Immár tizenhatodik napja, amióta az aratást megkezdték, egész nap a határban van. Nemcsak irányit, utasitásokat ad, és ellenőriz, hanem dolgozik a kombájnokon is. Az aratás megkezdésének napján egész délutan ott állt a kombájn tetején és kötözgette az aranyszinü gabonával megtelt zsákokat.

— Nem tudtam leszállni a kombájnról. Hogy is tudna az ember, amikor ilyen gazdagon fizet a föld. Nálunk, Micsken, nem mindig bőkezü a talaj. Ezért van az a szólásmondás, hogy mi „háromszor is vetünk, mig egyszer aratunk". Egyik évben a viz, másik esztendőben az aszály, a harmadikban pedig a jég teszi tönkre a veteseket. Idén megusztuk. Gazdag a föld üzenete. A hektáronkénti átlag 2 400 kiló, 300 kiloval több, mint amennyit előirányoztunk — mondotta az elnök.

Micsken hét kombájn előtt hajtanak fejet a kalászok. Ardelean Nicolae, Buda Teodor, Ciupea Teodor, Duma Dumitru és a többi traktoros naponta közel két-két vagon gabonát arat le és csépel ki. A 430 hektár gabonából tegnap estig 370 hektárról már betakaritottak a termést. Nemcsak a kombájnosok, hanem a szalmapréseket kezelő Duma Petru és Borbély Sándor gepesitők is lelkiismeretesen dolgoznak. Mig Por Sándor traktoros hasitotta a barázdát, addig nyomában Vlad Petru tárcsázott, apritotta a rögöt, készitette a magágyat, hogy munkatársuk, Jánosi János akadálytalanul végezhesse a folyamatos termesztésre előirányzott növények vetését. Csak a szorgalomnak, a lelkiismeretes munkának tudható be, hogy a micskei határban 180 hektáron ott duzzad már a földben a szemes termésnek szánt kukorica és a zöldtakarmánynak való növények magva.

Traktorosok és szövetkezeti tagok egyemberként álltak csatasorba a kenyérgabona szemveszteség nélküli betakaritásáért. Ciontus Teodor, Moț Nicolae, Tamaș Pavel, Buda Teodor és a 68 éves Gui Dumitru bácsi egész nap a kombájnosokkal dolgozik a buzaföldeken.

Népes a micskei határ, szorgalmasan dolgoznak az emberek. A vezetők és a tagság azon fáradozik, hogy szemveszteség nélkül kerüljön magtarba az ideí bőséges buzatermés.

CSIGYÁR ISTVÁN

Ezen a héten az egész országban kedvezőek voltak a körülmények a nyári mezőgazdasági munkák fokozására. Jelenleg a buza betakaritásában élen járnak a Dolj, Temes, Teleorman, Tulcea, Arad, Mehedinți és Krassó-Szörény megyei állami mezőgazdasági vállalatok.

A Mezőgazdasági, Élelmiszeripari, Erdőgazdálkodási és Vizügyi Minisztérium adatai szerint julius 16-ig a buzát csaknem 1 200 000 hektáron gyüjtötték be, ami egyenlő az állami mezőgazdaságokban megmüvelt terület 59 százalékával és a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben megmüvelt terület 46 százalékával.

ÖNTÖZÉSI HELYZETKÉP

A már huzamosabb ideje tartó aszály következtében lényegesen csökkent a talaj nedvességtartalma. Elemezve ezt a kérdést, a megyei vizgazdálkodási és területrendezési vállalat öntözési osztálya javasolja, hogy julius 19 és 25 között az öntözéses növénytermesztéssel foglalkozó gazdaságokban a szabályoknak megfelelően az alábbi növényeket öntözzék:

— A Mureș-Arad, az ötvenesi, a pécskai és nagylaki állami mezőgazdasági vállalatokban, valamint a vladimirescui, a buzsáki, a szemlaki és sajtényi termelőszövetkezetekben a kukoricat;

— A Mureș-Arad, a nagylaki és ötvenesi állami vállalatokban a hereféléket;

— A Mureș-Arad állami vállalatban, a horeai, és paulisi termelőszövetkezetekben a cukor- és takarmányrépát;

— A pécskai és angyalkuti állami gazdaságban a napraforgót és a szóját.

Valamennyi zöldségtermesztő állami és szövetkezeti gazdaságban öntözni kell a konyhakerti veteményeket.

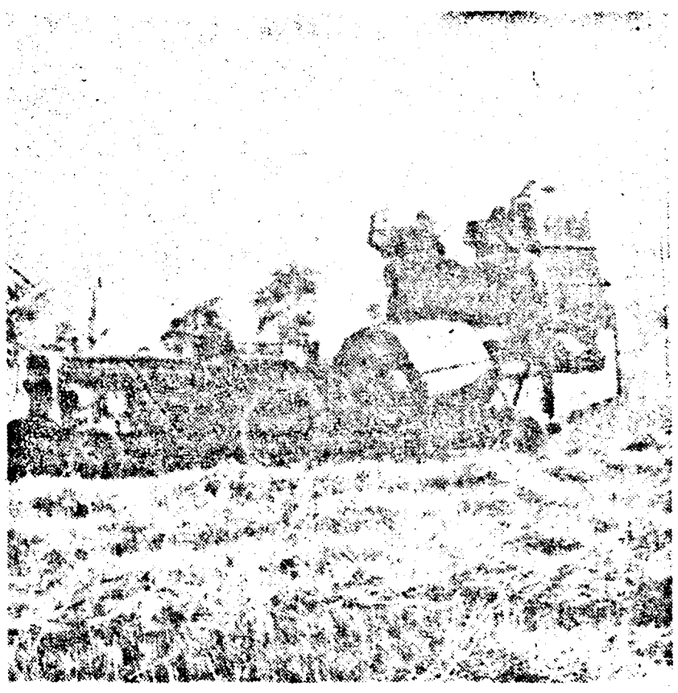

PILLANATKÉP AZ ARATÁSRÓL.

Építők Napján

Dolgos építőinket köszöntjük ma, akiknek keze nyomán hazánk minden táján az elmult több mint negyedszázadban valósággal megváltozott a vidék arculata. S ezek a bárhol fellelhető, szembeszökő néma tanuk — beszédesebbek a szónál, többet vallanak magukról és alkotóikról, mint a számok hosszu sora. Gondoljunk csak a Vaskaput uraló ország-világot ámulatba ejtő gigantikus mü munkatelepein szorgoskodókra, akikről nemrég olyan melegen emlékezett meg Nicolae Ceaușescu elvtárs, pártunk főtitkára, vagy azokra, akik annakidején a Szolyva-Visó-i, az Argeș-i építőtelepeken munkájukkal kivivták az egész ország elismerését. De épültek utak, városnegyedek, vadonatuj városok, szállodák, iskolák, kórházak, a kultura fellegvárai.

Városunk és megyénk arculata is megvaltozott az utóbbi években építőink kezemunkája nyomán. Uj üzemek és gyárak nőttek ki a földből. Itt van például az uj Szerszámgépgyár, a megifjodott Vagongyár, az egyre korszerübbé váló textiliparunk, a szinte semmiből született mezőgazdasági gépgyár, a két uj butorgyár s a nemsokára elkészülő viznü... S mindezeket megkoronázza majd a már épülő uj vegyipari kombinát.

Amikor a Podgoria blokknegyed épült, tömbjeinek egyszerü jelzés sorát „ezüst ábécének" neveztük. Közben a Romanilor uton és Grădișten ujabb betüsörok, ujabb lakóház-negyedek jelentek meg. Ezeket már az „arany" jelzővel illettük. Most pedig az Aurel Vlaicu uton és az Állomás negyedben

(Folytatása a II. oldalon)

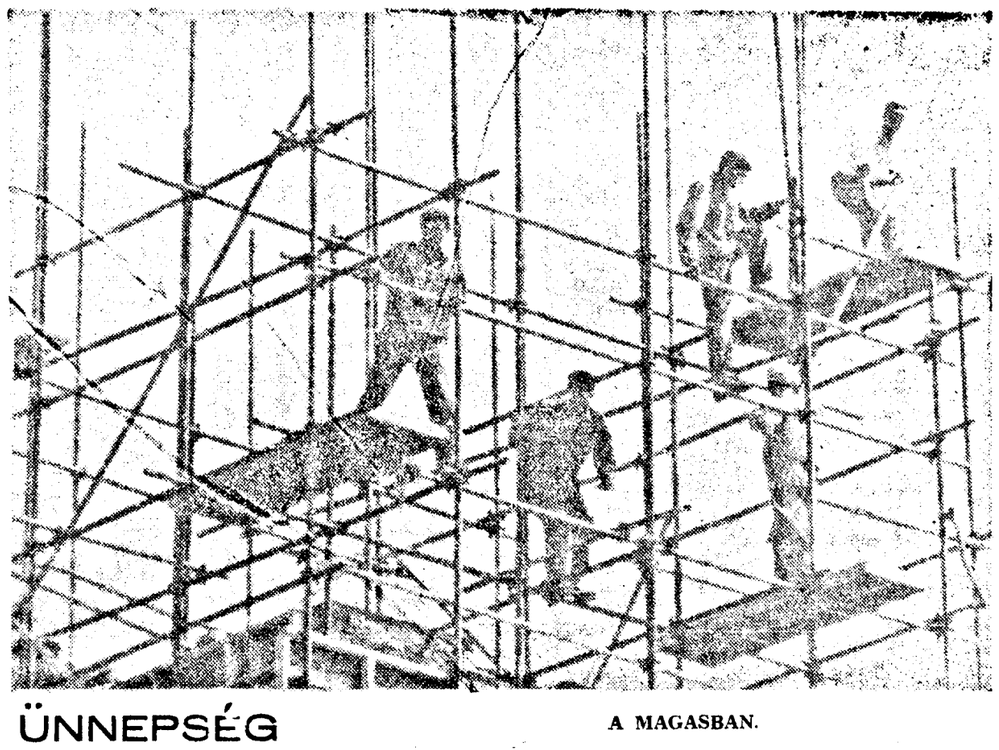

A MAGASBAN.

ÜNNEPSÉG

Tegnap a Constructorul sportegyesület Maros-parti pályáján ünnepelték meg az Építők Napját. Az ünnepi gyülésen jelen volt Jivan Ioan elvtárs, a municipiumi pártbizottság tagja, a szakszervezetek municipiumi tanácsának elnöke. Az egybegyült több száz építőnek a vállalat párt- és igazgató bizottsága részéről Selejan Traian aligazgató beszélt e nap jelentőségéről.

Ezt követően az élenjárókat megillető érmek és csillagok kiosztására került sor. Barna Ioan, a szakszervezeti bizottság elnöke 220 élmunkásnak adta át a csillagocskákat.

Itt találkoztunk több, immár hétcsillagos építővel is: Stoica Marin vasbetonszerelővel, Raugust Alfréddal, az ácsok brigádfelelősével, Bellinger Péterrel, Șold Ioannal és a többi kiváló kőmüvessel.

Tudományos ülésszak Vasile Alecsandri születésének 150. évfordulója alkalmából

Következetesen ápolva a román kultura nagy értékei iránti szeretetet és megbecsülést, népünk ezekben a napokban az egész ország területén számos rendezvényen emlékszik meg a nagy költő és hazafi, Vasile Alecsandri születésének másfélszázados évfordulójáról.

A Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiája, valamint az Irószövetség, hódolata jeléül szombat délelőtt tudományos ülésszakot tartott a Román Atheneumban.

Részt vettek a következő elvtársak: Manea Mănescu, Dumitru Popa, Miron Constantinescu, Miu Dobrescu, Dumitru Ghișe, a Művelődés- és Művészetügyi Állami Bizottság alelnöke, Zaharia Stancu akadémikus, az Irószövetség elnöke, a kulturális élet több személyisége — akadémikusok, irók, történészek és irodalomkritikusok — számos vállalati és intézményi dolgozó, diákok és tanulók.

Az ülésszak megnyitásaként Zaharia Stancu akadémikus értekezést olvasott fel Vasile Alecsandri költészete cimmel.

Vasile Alecsandri szinpadi müveiről Ion Zamfirescu docens-doktor, a Bukaresti Egyetem professzora beszélt.

Ezután dr. Zoe Dumitrescu-Bușulenga professzor, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának alelnöke értekezést tar-

(Folytatása a III. oldalon)

TEGNAP MEGYÉNKBEN

Ismét megalakultak a fiatalok szabadidejének eltöltését, az ifjak magatartását, viselkedését ellenőrző kollektivák. A municipium hat ellenőrző csoportjában a municipiumi KISZ-bizottság, a vállalatok, intézmények ifjusági szervezeteinek titkárai és vezetőségi tagjai, milicisták vesznek részt. Tevékenységük célja nyomon követni a fiatalok viselkedését, a civilizált szórakozás, öltözködés, magatartás normának tiszteletben tartását az utcán, klubokban, közélelmezési egységekben, felfedezni a munkakerülőket és segitségükre lenni elhelyezésükben.

KÜLFÖLDÖN

Ilie Murgulescu akadémikus, Románia Szocialista Köztársaság Nagy Nemzetgyülésének alelnöke szombaton felkereste Gerald Göttinget, a Német Demokratikus Köztársaság Népi Kamarájának elnökét, akivel baráti beszelgetést folytatott.

Ilie Murgulescu a Felsőoktatási Minisztérium és a messeburgi vegyészeti főiskola meghivására tesz látogatást a Német DK-ban.

★

Az angol laburista párt szombaton megtartott rendkivüli konferenciája nem tudott világos választ adni arra a kérdésre, hogy milyen álláspontra helyezkedik a párt a közös piaci csatlakozással kapcsolatosan és szorosabbra sem tudta fűzni a laburisták sorait az ebben a kérdésben mutatkozó nézeteltérések miatt.

Nagyapám igaz meséi

Szülőföldem

A gyermekkorra visszaemlékezni mindig kellemes (még ha negativ is az emlék), hiszen az időbe való visszaugrás mintha megszabaditaná az időt, önmagát. Különben is néhány napja nagyon erős honvágyam van és szeretnék, ha rövid időre is, de hazamenni itthonról.

Pedig tudom, hogy azt a bizonyos eperfát már évekkel ezelőtt kivágták és az őt környező földszintes házikók modern lakónegyednek adták át helyüket, de a levegő ugyanaz maradt, az erdő fái épp ugy váltják színüket ősszel és még sokan emlékeznek arra a dalra, amit nagyapám énekelt a kőré sereglő gyermekeknek esténként, amikor a Fiastyuk kapirgált a csibéinek és a Sánta Kata ebédet vitt a kaszásnak, aki az örökké tartó aratásban bizony megfaradt.

Gyere, kisunokám, végezzük a munkánkat, — mondta esténként, aztán hóna alá fogta a háromlábu szuszterszéket és kiültünk a ház előtti járdaszélre. A szomszéd gyerekek csak ezt várták. Azonnal körénkgyültek és biztatták az öreget, mondjon mesét Kiss bácsi, hogy is van ez Kiss bácsi, hat az már?... És nagyapám mesélt a szegényemberről, aki tuljárt a gazdag testvér eszén, az árva lányról, aki okosságával emberek ezreit mentette meg és még számtalan mesét mondott. Meséket, melyekben a szegény emberek boldogok lettek, az igazság mindenekfelett győzedelmeskedett. Aztán néhány perccnyi csend után a csillagokat kezdte magyarázni. Szavai nyomán életre kelt a Nagy Medve, és brummogása beleborzongott a csendbe, a Kaszás suhogtatta kenyérteremtő szerszámjait és a Göncölszekér csillogó kerekekkel robogott a mindenségben. De minden est koronája az énekles volt. A legkedvesebb, a legtöbbet énekelt dalunk, amit első hallásra megtanultunk és játék közben is folyton énekeltük: Én még kicsi proli vagyok. De nagy leszek... Ma már tudom, hogy ez a dal a munkásfolklór egyik gyöngyszeme, hogy ezt a dalt tudatosan tanitotta nekünk nagyapám, de akkor csak pergettük a szavakat, mint az orsót és utcahosszat harsogtuk, hogy kis prolik vagyunk. Volt, aki ránkszólt, volt aki becsukta az ablakot, de a legtöbb szomszéd kijött körénk az utcára és velünk dudolt. Aztán bementünk és én álmomban is énekeltem.

Néha autó állt meg a házunk előtt és bevitték az öreget egy kis kihallgatásra, de ez általában aprilis végén történt. Miután hazakerült, néhány napig pihent az ágyban (mit tudtam én, mit jelentenek rajta a kék foltok), aztán ujból kiültünk a járdaszélre mesélni és énekelni, vagy ahogy ő mondta „dolgozni". Mert számára munkát jelentett az igazság hirdetése, ha azt mese formájában is tette.

Sokat gondolok nagyapámra, az eperfára, a háromlábu székre és a mesével, dallal fütött estékre, amelyeknek csendjét csak a felettünk áthaladó repülőgépek zaja és egy-egy távoli ágyudörgés zavarta meg.

PÁVAI GYULA

Mindent megteszünk a kommunista tudat formálását célzó lelkesítő pártprogram teljesítéséért

A politikai-ideológiai nevelés kommunista feladat

(Folytatás az 1. oldalról)

szei ők az egésznek, meg kell tanítani őket, hogy túl lássanak munkahelyük szerényebb határain.

A politikai-nevelő munkában az volt az egyik legnagyobb hiányosságunk, hogy mindezek megfelelő tudatosítását elhanyagoltuk, minden erőt a termelési előirányzatok teljesítésének szolgálatába állítottunk, csak láthatatlan erőnket, nevelő tevékenységünket nem eleggé. Pedig nyilvánvaló, hogy ezzel kellett volna kezdeni. Termelőszövetkezetünkben eddig is működtek oktatási körök, formák. Nem hiányzott a politikai-nevelő tevékenység sem. Meg kell mondanom azonban, hogy a régi formákat már tulhaladta az idő, a fejlődés. Megfeledkeztünk arról is, hogy tudatosítsuk az emberekben: **minden kommunista egyben propagandista is kell hogy legyen.** Tanulmányozva Nicolae Ceaușescu elvtárs expozéját rádöbbentem: milyen nagy a nevelői tevékenység fokozásának, minőségi javításának jelentősége és milyen nagy az a felelősség, amely e tekintetben minden kommunistára hárul.

Mai követelmények szintjén

(Folytatás az 1. oldalról)

Erőfeszítéseket teszünk azért, hogy az ifjuság kommunista nevelését, ideológiai-politikai szinvonalát, a rendelkezésünkre álló valamennyi lehetőség, eszköz felhasználásával, szocialista társadalmunk mai követelményeinek szintjére emeljük.

Nicolae Ceaușescu elvtárs iránymutatásának szellemében dolgozva, bizunk a KISZ-szervezet ilyen irányu tevékenységének sikerében, abban, hogy a kivánt eredmények a munkában s fiataljaink tudatában egyaránt jelentkezni fognak.

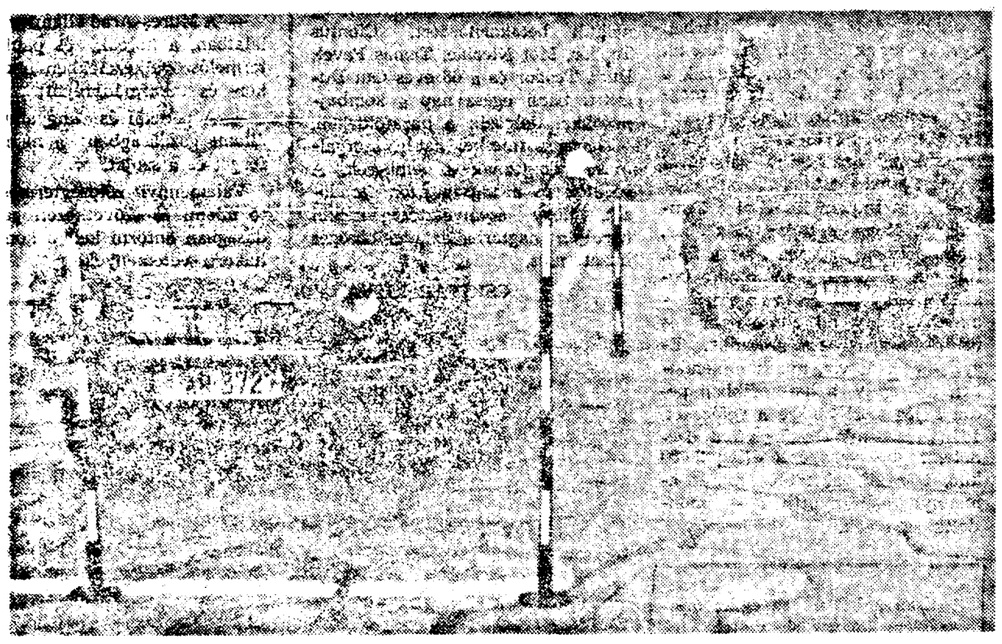

Gépkocsivezetők iskolája: gyakorlatozás közben. (KELEN FERENC felvétele)

ÉPÍTŐK NAPJÁN

(Folytatás az 1. oldalról)

dolgoznak. Legyenek hát ezek a tömbök a „platina ábécé" szervestagjai.

Országszerte sok-sok gyáróriás épül uj ötéves tervünk folyamán, amelyek dinamikusan növekvő termelése ujabb anyagi alapokat teremt a nagyarányu építőmunka töretlen folytatására. Nálunk az építőmunka nem csupán egy szakma, nemcsak egy iparág, hanem jóval több ennél: szocialista hazánk életének egyik legjellemzőbb vonása. Általános jelenség az építés, mely társadalmunk anyagi és szellemi fejlődésével párhuzamosan egyre nagyobb méreteket ölt.

Nálunk, az építkezés közügy, a párt ügye, az egész nép ügye. Nem tünik hát ünneprontásnak, ha ez alkalommal ismételten hangsulyozzuk: elvárjuk építőinktől munkájuk további javitását, kezdve a tervezéstől egészen a kivitelezés utolsó fázisáig. Erre különben a párt is felhivta az építők figyelmét. Célul tüzte ki, hogy a jelenlegi ötéves tervben az eddiginél jóval olcsóbban, gyorsabban kell épitkezni. Nagyon fontos nemzetgazdasági érdek ez!

Ünnep van ma. Mindannyian ünnepeljük fáradhatatlan építőinket s kivánjuk, hogy kezük munkájának eredményeivel szép hazánk minden vidékén egyre gyakrabban találkozzunk.

IPARI HÍRADÓ

■ **Nemsokára munkába áll az a 300 fiatal, uj segéd a Vagongyárban, aki az idén végezte el a szakmai iskolát. Sok maró, esztergálo, hegesztő, egyengető, és más gép talált ez alkalommal „uj gazdára". Reméljük, szeretik majd a gépet, s jó gazdáik lesznek.**

■ **A Vagongyár müszaki ügyviteli vezetősége a legutóbbi igazgató bizottsági ülésen ugy határozott, hogy az üzem belső tartalékainak felhasználásával, saját erőből egy 120 lakosztályos tömböt épittet dolgozói számára. A megfelelő szakemberek toborzását már meg is kezdték. Jövőre át akarják adni az uj tömböt.**

■ **Ugyancsak a Vagongyárban megkezdték a szociális épületcsoportok, öltözők, fürdők, és más mellékhelyiségek javitását, felujitását. Ide sorolhatjuk még az uj, nagy befogadó képességü étkezde épitését is. Mindezek hozzájárulnak a vagongyári dolgozók munka- és életkörülményeinek javitásához.**

■ **Az óragyártók közössége két ujdonságnak is örülhetett ez év juliusában. Jól előkészitett müszaki dokumentáció nyomán megkezdték a zenélő szerkezettel ellátott ébresztőórák nullsorozatának gyártását. A másik ujdonság: megérkezett az a két magasfrekvenciával müködő fröccsentőgép, amely segitségével az órakazettákat, számlapokat, „üvegeket" és más külső alkatrészeket gyárthatnak müanyagból. A két müszaki ujdonság tulajdonképpen összefüggésben van egymással. Az uj óratipus tetszetős, kazettáját és több alkatrészét ugyanis müanyagból készitik.**

Megnyilt a muzeumban a rokokó butorok és egyéb belső diszitő-müvészeti tárgyak kiállitása.

1971
Július
18
Vasárnap

Napkelte 4.47, napnyugta 19.56 órakor. Az évből eltelt 199 nap, hátra van még 166.

☆ Epitők Napja.

☆ 1936-ban ezen a napon kezdődött meg a spanyol nép harca a fasizmus ellen, a szabadságért és demokráciáért.

☆ 1965 julius 19 és 21 között tartották az RKP IX. kongresszusának munkálatait.

A romániai és bulgáriai szakszervek között megkötött megállapodásnak megfelelően, nehány napja a Giurgiu és Ruse határátkelési pontokon az utlevél- és vámellenőrzést egyidejüleg román—bolgár vegyes csoportok végzik. Jelenleg a Romániából távozó személyek tekintetében a határátlépési és vámalakiságokat a vegyes csoport csupán Giurgiuban, azok tekintetében pedig, akik Romániába jönnek, csupán Ruszeban végzik.

A határátlépési alakiságok egyetlen ponton való végzése növeli a vasuti- és országuti forgalom lehetőségeit a dunai hidon és könnyitést jelent a két ország határán átkelő turisták és más lakosok számára.

filmek

DACIA: Előre, cowboy! (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45). Hétfőn: Egy virág és két kertész (9.30, 13, 16.30, 20).

STUDIÓ: Ezoposz (10, 12, 15, 17, 19, 21). Hétfőn: Még egyszer a szerelemről (10, 12, 15, 17, 19, 21). Kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben.

MUREȘUL: Találd ki, ki jön vacsorára (10, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21). Hétfőn: Mexikó '70 (10, 12, 14.15, 16.15, 18.30, 20.30). Kedvező idő esetén 20.30 órakor a kerthelyiségben.

IFJUSÁGI: Fablio, a mágus (11), Kényeskedés (14), Eljünk, hogy éhessünk (16, 18, 20). Hétfőn: Dr. Homer öcsse (11, 14, 16, 18, 20). Kedvező idő esetén 20.45 órakor a kerthelyiségben.

VICTORIA: A tenger dalai (11, 15, 17, 19). Hétfőn: Jelek az uton (11, 15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Bimbó törpe meséi (10, 16, 18, 20). Hétfőn: Az idő ablakai (18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): 7x7 (14, 16, 18, 20). Hétfőn: Teljes sebességgel előre (18, 20).

CFR (Grădiște): Találkozás (17, 19). Két sorsjegy (10, 15). Hétfőn: Nguyen Van Troy vietnami hős (17, 19).

A VIDEKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Jár a baba, jár. Hétfőn: A kezdet.

PECSKA: Csak egy telefon. Hétfőn: A Lamfieri telep.

BOROSJENŐ: Mexikó '70. Hétfőn. A skorpió órája.

KISJENŐ: Bos Tarantos. Hétfőn: Via Mala.

SZENTANNA: Dr. Mabuse végrendelete. Hétfőn: Tony, elment az eszed?

NAGYLAK: A sziciliaiak klánja. Hétfőn: Dr. Mabuse visszatérése.

KÜRTÖS: Velem nem, madame. A tábornagynő. Hétfőn: A betolakodott.

PANKOTA: A régi nyár. Hétfőn: Egy olasz Amerikában.

VILÁGOS: Dr. Mabuse láthatatlan karmaiban. Hétfőn: Bányok köztársasága.

BOROSSEBES: Kanári a viharban. Hétfőn: Viszontlátásra, barátaim.

KÖRÖSBÖKÉNY: Az arany. Komédiások. Hétfőn: Erdekházasság.

VINGA: Fekete angyalok. Hétfőn: Patricia és a zene.

televizió

VASÁRNAP, JULIUS 18.

8.30 Sport és egészség.
9.00 Vasárnapi matiné gyermekeknek.
10.00 Falumüsor.
11.15 Beethoven-hangverseny.
12.00 A haza vártáján.
12.30 Müsorismétlés a TV-nézők kérésére — A Szemenik lábánál — folklór-müsor.
13.00 Magyar nyelvü adás. Hagyomány és itélőképesség. Márki Zoltán heti jegyzete. Az ország képekben. Aktualitások filmről — szerkesztő Könya Anna. Kádár Kata népi balladáját előadják a csikszeredai elméleti liceum tanulói. A vaskapui épitők között. Alfred Adelmann riportja Román könnyüzene — előadó Zeitz Gabriella. A hazafias munka becsületbeli ügy. Riport a szántóföldeken és az épitőtelepeken dolgozó ifjakról. Vasile Alecsandri medalion — Szemlér Ferenc jegyzete. V. Alecsandri verseiből előad Balogh Éva, a Kolozsvári Állami Magyar Szinház szinésznője. Gyermekmüsor.
14.30 Sport — A szófiai nemzetközi mütörnamaverseny; a meranoi (Olaszország) vizisi-világbajnokság.
16.30 TV-vakáció — közvetités Eszak-Eforiáról.
17.00 Magazin.
18.10 Az óriások földje — folytatásos film.
19.00 Folklór-müsor.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 A hét riportja — a galaci hajógyár ujabb tervei.
21.55 Szórakoztató zenés müsor.
22.20 Nincs kiut — játékfilm.
22.50 Hiradó, sport.

Tájékoztató

Szerkesztette CZAKÓ MARGIT

A nőbizottságok tevékenységéből

■ A municipiumban 31 kollektiva alakult a város szépitésére szervezett akciók sikeres végrehajtása céljából. Munkájukhoz jelentősen hozzájárulnak a nőbizottságok is. Módszereikről, elért tapasztalataikról csütörtökön számoltak be. Dijmărescu Letiția a zsigmondházi asszonyok, lányok munkájáról beszélt. Az országos helységszépitési verseny jelenleg zajló második szakaszában ujabb feladatok elvégzésére vállalkoztak.

■ Hétfőn délelőtt az óvodáskoru gyermekek otthonában megbeszélést tartanak. Ezuttal a támogató bizottságok tagjai cserélik ki tapasztalataikat az egészségügyi intézmények, óvodák megsegitésében kifejtett tevékenységükről, az előttük álló feladatokról.

Országszerte nagy az érdeklődés az évente juliusban megrendezésre kerülő Gainai bányvásár iránt. Megyenkből is sok az érdeklődő. A Turisztikai Hivatal és az ITI is inditott autóbuszt tegnap délután. De sokan személygépkocsival vágtak neki az utnak.

A Muncitorul Pielar

szövetkezet egységeiben is arra törekednek, hogy változatos szolgáltatásokkal segitsék a lakosságot. Legujabb üzletük az állomás-téri cipő- és bőrdiszmüves részleg is napról napra egyre népszerübbé válik.

■ A Gernei utcai átalakitott és uj áruval ellátott szücsrészleg is bővíti vevőkörét. A szövetkezet vezetősége intézkedett annak érdekében, hogy most nyáridőben is folyamatos legyen a munka. A műhelyt uj szőrmeutánzatu müanyaggal látták el. 800—1000—1100 lejig terjedő árban (fazontól függően) vállalják 15—20 napos rendelési idővel bundák készitését.

■ A szövetkezetben megkezdték annak a 31 darabból álló cipőkollekciónak az összeállitását, amelynek példányai a főtéri üzletek kirakataiban állandó kiállitáson tájékoztatják a megrendelőket a legujabb őszi és téli cipőujdonságokról. Elkészitésükre a szövetkezet egységeiben vészik fel a rendeléseket.

Nyaralás sátorban

A város szélén, az Ucvaház-kombinát sportlétesitményeinek területén augusztusban sátortábort létesitenek nyaralo iskolások számára. A négyesoportos táborozás ideje alatt (7 napos egy csoport) kellemesen tölthetik a vakációt a gyerekek, használhatják az üvegház uszómedencéjét, 6,50 lejért ebédelhetnek az étkezdében. Jelentkezni lehet julius 25-ig a Pionirházban.

☆

FAGIA elnevezéssel nyilik meg Grădiște uj üzletsorán a könyv- és papirkereskedés a többi kereskedelmi egységgel együtt. Megnyitásukat a városnegyed lakói nagyon várják.

Apróhirdetések

ELADÓ ház elfoglalható lakással, nagy kerttel, nagy udvarral, Clujului utca 142. (350)

ELADÓ elfoglalható magánház, egy szoba, mellékhelyiség, Morava utca 24 — Grădiște. (352)

ELADÓ elfoglalható magánház, két szoba, konyha, fürdőszoba, Remus utca 3/a. (353)

ELADÓ elfoglalható családi ház, Blanduziei utca 29, telefon 130-80. (355)

ELADÓ, részben elfoglalható ház, Oituz utca 104. (357)

ELADÓ elfoglalható nagy kertes ház, Pașcani utca 76 — Sinicolaul-Mic. (359)

ELADÓ elfoglalható lakás a központban, Garagiale utca 20. (348)

ELADÓ lakáscserével négyszobás összkomfortos lakás Vîrful cu Dor utca 10. (349)

ELADÓ elfoglalható lakás, egy szoba, konyha, Ceahlău utca 10. 15—18 órakor. (356)

ELADÓ Volkswagen 1200, Tribunul Axente 19. (360)

JÓ állapotban lévő IMS terepjáró eladó, Györfi Dezső, Majlát, 447. (362)

ELCSERÉLNÉM aradi házamat aradi, váradi, vagy temesvári házzal, Cosbuc utca 31. (347)

KERESEK megbizható nőt háztartási munkára, Gheorghe Lazăr utca 12, 14—16 órakor. (354)

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett nővérünk, Noszkai Mária elhunyta alkalmával temetésén megjelentek, sirjára virágot helyeztek és fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek.

A gyászoló Mikolás testvérek
(351)

GYÁSZJELENTÉS

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk és testvérünk özvegy Bernhardt Györgyné, született Hoffmann Erzsébet elhunyt. Temetése 18-án, vasárnap 16 órakor lesz az Eternitatea temetőben.

A gyászoló család
(361)

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, julius 18-án, változó idő felhős égboltal és helyi esővel. Mérsékelt nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12—16, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 27—30 fok.

Várható időjárás julius 19-én és 20-án. Szép, meleg idő. Az időköz elején helyi eső, záporeső és zivatar lehetséges. A hőmérséklet az időköz elején állandósul, majd lassan emelkedik.

Nyitott szemmel

Vendégfogadás?

Arad nagy város. Megyeszékhely. Naponta sokszáz utas érkezik vonaton, repülőgépen, személygépkocsin. Szeretjük a hozzánk látogatókat. Akkor miért van az, hogy az állomás-téren az érkező vonatoknál egyetlen taxi sem várja a fáradt utast. Érthető, hogy a nagyméretü átalakitási munkálatok miatt jelenleg nincs lehetőség a taxiállomás működtetésére. De valamilyen megoldást mégis találni kellene arra, hogy a kora reggeli, vagy éjszakai órákban is biztositsák a járműveket az érkezőknek.

Korai öröm

Még a tüző nap sugarait is szótlanul eltürjük a gyöngyöző hüsitő reményében, amihez aránylag kevés időveszteséggel és csekély anyagi ráforditással hozzájuttatnak az autoszifon patronok. Megtöltésüket szinte pillanatok alatt elvégzik a Progresul vállalat állomásán. De korai az örömünk, hiszen hazatérve a hüsitőkészités folyamatában tiz alkalom közül alig 5—6 jár eredménnyel. Miért?

A címzett ismeretlen

Van itt-ott még fekete pont a posta tevékenységében is. No de ki a hibás akkor, ha utca, házszám, sőt helységnév megjelölése nélküli boritték kerül a szegény postai dolgozók kezébe? Még jó, ha az ilyen leveleken rajta van a feladó cime, mert akkor a posta neki kézbesiti, hadd örüljön saját közlendőjének, ha már másokat feledékenysége folytán megfosztott ettől az örömtől. Kedves levélirók, a postás nem lehet rejtvénymegfejtő.

Négy nap várakozás

Az Obor-téri lerakatban naponta sokan megfordulnak. A különféle épitőanyagoknak éppen most, nyáridőben van a legnagyobb keletjük. A mult hétfőn reggel különösen nagy örömmel fogadták annak az árutételnek az érkezését, amelyben különböző méretü ajtó, ablak is volt. Ám hiába akartak vásárolni belőle hétfőn, kedden és szerdán, csak a negyedik napi zarándoklás után juthattak hozzá a keresett árucikkhez, mivel a számla csak akkor érkezett meg.

Békés szárnyasok

Már annyi bosszuságot okoztak azok a látszatra békés szárnyasok, amelyeket gazdáik peremváros szerte az utcára csapnak ki, és ott „gyomlálják" a virágágyásokat, a járdaszegélyen huzódó kiskerteket. Jó szóval, figyelmeztetéssel semmire sem mennek az utcaszépités hivei. Fáradságos munkájuk kárba vész. A határozottabb, esetleg szebet is érintő intézkedés bizonyára célravezetőbb lenne, ha már az önként vállalt felvilágositó munkának fittyet hánynak.

SPORT

Szombaton a Románia—Németország SZK Davis kupa mérkőzés második napján a Țiriac—Năstase pár 8:6, 6:4, 6:4 arányban legyőzte a Fassbender—Pohmann párt, s ezzel biztositotta a továbbjutást. A román teniszezők augusztusban New Delhiben India csapatával mérkőznek.

★

A bécsi Stadthalleban lezárult a 34. vivó-világbajnokság. Az utolsó versenyen, a kard csapatversenyen Magyarország válogatottja szerezte meg az aranyérmet.

Romania válogatott csapata számára bronzérmet nyert Ana Ene Pascu törvivonó, a fiatal Dan Irimiciuc kardvivó pedig 4. helyet szerzett.

A munkavédelmi kabinet szükséges és hasznos

Tavaly októberben irtunk arról, hogy az akkori Élelmiszeripari Kombinátban nem müködött a munkavédelmi kabinet, ugyanis „helyiség hiánya miatt" még 1968-ban megszüntették azt. Akkori cikkünkben biráltuk e hibás szemléletet, s azt is megirtuk, hogy felettes szervük álláspontja egybehangzó volt véleményünkkel és utasitották a vállalatot: még a III. negyedévben keltsék életre a kabinetet. Nos, ha kis késéssel is, de — novemberben — ujra megalakitották a kabinetet, s az meg is kezdte tevékenységét. Később átszervezték az Élelmiszeripari Kombinátot, s a Szesz- és Élesztőgyár önálló ipari vállalattá alakult. De mi lett a sorsa a munkavédelmi kabinetnek? Erre a kérdésre keresztünk választ a minap, amikor Cizmaș Ioan elvtárssal, az Arad Megyei Munkavédelmi Felügyelőség inspektorával ujra felkerestük a vállalatot.

Ezuttal kellemesen csalódtunk. Megtudtuk ugyanis, hogy tavaly november óta — viszonylag jó eredménnyel — müködik a kabinet. (A kombinát átszervezése után annyi változás történt, hogy a gyár klubjából egy kisebb, két szobából álló helyiségbe költöztették a kabinetet a gyár területére.)

Általában el kell mondanunk: a Szesz- és Élesztőgyárban az utóbbi hónapokban javult a munka- és balesetvédelmi tevékenység. Tények, adatok bizonyitják ezt.

Dicséretes javulás tapasztalható, amihez a kabinet is hozzájárult. A kabinet javaslatára (felelős Zubcov Nicolae technikus) öttagu müszaki kollektivát alakitottak. A munkaközösség tüzetesen elemezte valamennyi munkahelyen nemcsak a biztonságos feltételek helyzetét, hanem azt is, hogy milyen gonddal végzik az alkalmazottak ilyen irányu kiképzését. A kollektiva tapasztalatai alapján 50 pontból álló intézkedési tervet dolgoztak ki, meghatározták az egyes feladatok teljesitésének határidejét és azt is, hogy ki felel a kivitelezésért. Ottjártunkkor megállapitottuk: a terv nem maradt papiron. Harmincnégy célkitüzést határidőre teljesitettek, hat feladat megoldása folyamatban van, a többi 10, főleg nagyobb munkálatra, a terv szerint is, a nagyjavitások idején kerül sor.

A dokumentációs anyaggal, szemléltető eszközökkel, gyakorlati bemutatóra alkalmas makettekkel, diavetitővel és egyebekkel jól felszerelt kabinetben nagy gonddal és előirásszerüen végzik az uj alkalmazottak ugynevezett bevezető munka- és balesetvédelmi kiképzését. A kabinet — programja szerint — azt is ellenőrzi, hogy miként folyik az időszakos kiképzés az egyes részlegeken, műhelyekben. Ezenkivül időszakonként vagy pedig uj gépi berendezések üzembe helyezésekor ugyanitt vértezik fel a szükséges ismeretekkel a müszaki-adminisztrativ személyzetet. Mindez jó, s a munkavédelmi kabinet létezésének szükségességét és hasznosságát bizonyitja. Mégis azt kell mondanunk: a vállalat kollektivájának nem szabad megelégednie az eddigi eredményekkel, mert lehetőségeihez képest többet is elérhetnének.

A fenti állitásunkat néhány lényegbevágó ténnyel szeretnénk alátámasztani. Az első az, hogy a vállalat keretében létezik és igen eredményesen tevékenykedik egy amatőr filmklub (több országos dijat is nyertek). A kabinet támogatja is a klub tevékenységét. De nem kéri annak segitségét. Idén például, egyetlen filmvetitést sem rendeztek a vállalat dolgozói számára munkavédelmi témával. Az előző években jól összeforrott társadalmi kollektiva segitette a kabinetet mindennapi munkájában. Az idén a már emlitett öttagu müszaki csoport végzett egy általános felmérést, kidolgozta az intézkedési tervet, de azután — ugy tünik — magára hagyta a kabinetet. Ezért van az, hogy az eredmények ellenére, még ma is elsőrendü kérdés a munkavédelmi kabinet folyamatos tevékenységének biztositása.

SZABÓ JÁNOS

A Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Javító-és Szerelő Üzem
Steagului utca 1 szám

alkalmaz

— jogtanácsost
— épitészmérnököt (épitőtelep vezetőnek)
— gépészmérnököt, az épitő-szerelő részleg vezetőjeként
— mérnököt a termelési osztály élére
— könyvelőt (I. osztályu)

Felvételi feltételek a 914/1968. számu MTH értelmében.

Ezen kivül alkalmaznak:

— esztergályosokat
— marósokat, köszörüsöket
— szerszámkészitő lakatosokat
— karbantartó lakatosokat
— szerelő lakatosokat
— kazánkovácsokat
— hegesztőket

Mindennemü felvilágositást a vállalat személyzeti osztálya nyujt, telefon 1-64-90 belső szám 10. (608)

150 éve született VASILE ALECSANDRI

A harcos költő és hazafi

Alecsandri felléptével uj költőtipus jelenik meg a román irodalomban: a költőhonpolgár, akinek szive együtt dobban népével, melynek sorsát mindennél előbbrevalónak tartja. Poétikáját éles fegyverként használja a haza és a haladás ellenségei ellen, s a közéleti céljainak megfelelően válogatja meg a kellő müfajt, legyen az szatira, polémia vagy akár a pamflet.

Alecsandri népköltészet iránti érdeklődése egyszersmind politikai állásfoglalást jelent. Ebben az időszakban nyer egyre szélesebb dimenziókat az elnyomott tömegek harca, s a költő nem puszta szemlélője a harcnak, hanem cselekvő részese is. A negyvenes évek derekán irt versei dicsőitik a nemzeti öntudat ujjáébredéséért vivott hősies küzdelmet. Költészete nem marad le e viharos korszak egyetlen jelentős eseményéről sem. Az egyéni sors annyira összefonódik nála a haza sorsával, hogy még szerelmes verseiben is megszólal olykor a harcos költő.

Alecsandri népe minden sorsdöntő eseményét megénekelte. Minden megnyilatkozását áthatja az „itt és most" időszerüsége. Alecsandri az agitációs vers megteremtője a román irodalomban.

Az 1848-as forradalom napjaiban megirja a **România ébresztését.**

„Jertek mind-mind összefogva, jertek

mind, kit egy törzs nemzett,
Vagy a halál vagy szabadság legyen osztályrész nekünk!
Fel, románok! A világ néz, mint leszünk mi szabad nemzet,
És anyánkért, hogy ha kellett,
Hogyan adtuk életünket!"

A forradalom leveretése után a számüzetésben irja legszebb verseit. Megható sorokban állit emléket elesett harcostársainak. Forró hazaszeretetéről tanuskodnak a **Bucsu Moldvától** és a **Megtérés honi földre** cimü versei. Birálja a forradalom után a közéleti harcoktól félreálló költőket, **(Oda Bahluj vizéhez).**

Hazafias versei népszerüségük folytán rendkivül gyorsan terjednek. Különösen az Egyesülést sürgető versei keltenek nagy visszhangot. A történetirók feljegyezték, hogy számos moldvai városban váltott ki nagy lelkesedést egy-egy Alecsandri-vers elszavalása.

Az Uniót a román nép e történelmi jelentőségü eseményét az **Egyesülés Hórájával** készíti elő, mely rövid időn belül hallatlan népszerüségre tesz szert, városokon és falvakon éneklik:

„Talpra most, hej, kéz a kézben
Mind, aki román egészen.
Csapjunk kezet ma a hóran
Végig a nagy román rónán!"

Népi hősökről énekel az 1877-es függetlenségi háboruról szóló **Katonáink** versciklusban. Az ő vitézségüket zengi **A kaptár,** az **Óda román katonákhoz** cimü költeményekben. Ekkor leplezi le a **Plevnai hősökben** az ország méltatlan vezető rétegét.

Találóan mondotta róla egyik méltatója: „Alecsandriban a költői célszerüség egyik legszebb multbeli példáját tisztelhetjük".

PUSKEL PÉTER

HAZÁM

Idegen tájról, hol ködök
Nehéz árnyéka száll rám,
Feléd vidáman így jövök
A honvágy lenge szárnyán.

Boldogság fészke-otthona,
Hol mindig fényre leltem!
Kincsek rég álmodott hona!
Aranyló tiszta kertem!

Te tetted, hogy az ifjuság
Szivemben lángra gyul ma,
És költőként járom be tág
Mezőid ujra s ujra.

Édes az otthoni vidék,
Mit szálltomban kitárasz itt.
A földkerekség bármi szép,
Ez gyönyörübbnek látszik.

Szelidebben dől kék eget
Itt szemhatár a földnek.
A szőlő fürtje édesebb,
A zöld is erre zöldebb.

A hegyek hegyesebbek itt,
Sárgább a nap sugára
S tisztább a hab, ha fény ésik
Friss érre, langyos árra.

Itt szebben mosolyog a lány
Kis szájában virággal
Hőbb dalt dalol a csalogány
A holdas éjen által.

Itt él az ő tündérmese,
Mely szivét elvarázsol
S a mult idők szerelmese
Elandalul szavától.

Itt rég elmult Urasszonyok
Árnyai még időznek,
S mint tavasz táján, ugy ragyog
Ege a hosszu ősznek.

Nincs enmél kedvesebb haza.
Oly édes itt a dojna!
Ha este halkan cseng szava,
A könny csak folyna-folyna.

Itt táncra kél a gyöngyvirág
S a rózsa ropja véle,
A napraforgó hág, de hág —
Hátha az égig érne!...

Kárpátok szikla-bérce int,
A mesék griffje néz szét,
S a férfi-szivben él megint
A római vitézség.

Ősvény ez itt, mely mennybe ér!
Kire földje mosolygott,
Boldog, ha lágy ölében él
S ha ott hal, ujra boldog!

Hazám, nagy csillagok irigy
Sugára leng feletted!
Ahány angyal van, mind
csak így
Szeret, ahogy szeretlek!

Mircesti, 1886. szeptember

SZEMLÉR FERENC fordítása

Alecsandri aradi magyar fordítói

Vasile Alecsandri irodalmi munkássága már a mult század második felében élénk érdeklődést váltott ki az aradi magyar olvasók körében is. Első magyarra forditott versei 1874-től, a Vasárnapi Ujság utjan jutottak el a marosmenti városba, ahol e lapnak számos előfizetője volt. 1878-ban Iosif Vulcan tolmácsolta magyarul A latin népek dalát (Cintecul gintei latine) Ez a szám a Kulturpalota könyvtárában ma is megtalálható.

Az aradi lapok is csakhamar felfigyeltek Alecsandri munkásságára. 1882-ben az Alföld tárca rovatában megjelenik A szeráj őrsége (Garda seraiului) cimü verse Desseanu P. Simion forditásában, akinek ma már alig ismert munkássága uttörő jelentőségü volt a román klasszikus irodalom magyarra forditásában. Két év mulva Alecsandri népköltészeti gyüjteményéből öt gyöngyszemet forditott le az Alföld számára. Igy például A gazdag és szegény (Bogatul şi săracul) cimü balladát. Ugyanabban az évben az Arad és vidéke cimü ellenzéki lap leközölte Alecsandri Szent András éjjele (Noaptea Sfintului Andrei) cimü versét, G. Alexici kitünő forditásában.

A két világháboru közötti időszakban a Vasárnap és az Erdélyi Hirlap hasábjain szerepeltek gyakrabban Alecsandri költemények. Az előbbi az 1927, 1936, 1937-es években Bardőcz Árpád forditásában főleg lirai verseket publikált: A gyöngyvirág legendáját (Legenda lăcrămioarei), a Bucsut (Adio), stb. Az Erdélyi Hirlap főkép Kara Győző aradi tanár forditásaiból közölt.

GLÜCK JENŐ

Huszonöt év legszebb terméseből

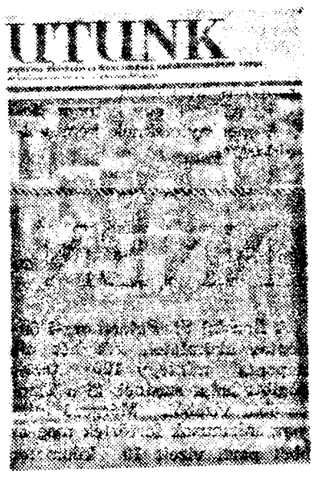

Nemrég ünnepelte megjelenésének negyedszázados évfordulóját az irószövetség magyar nyelvü hetilapja, a romániai magyar szellemiség egyik legrangosabb fóruma, az Utunk. A kommunista eszme történelmi győzelmét, a hazai átalakulásokat a müvészet sajátos eszközeivel hirdető lap az irodalomkedvelő olvasók egyre szélesebb táborát hóditotta meg. Kivánesian vártuk és szivesen olvastuk az utóbbi esztendőkben megjelenő nivós évkönyveket, ugyanugy, ahogy most gyönyörködve lapozzuk a 25 év legszebb lirai termését magába sürítő antológiát *).

Többezer versből válogattak a szerkesztők, és mi, akik hetente nyomon követtük a lap fejlődését, tudjuk, nem volt könnyü dolguk. A legreprezentativabb költeményt keresni — ha ez volt a válogatók szempontja — talán a legnehezebb. Amint Létay Lajos irja a kötet előszavában „izlés, óhaj, igény, követelmény, terjedelem, s megannyi más" befolyásolta a szerkesztőt. A megannyi kritérium figyelembe vétele mellett mégis egyetlen lényeges dolog elsikkadt: kevés a harcos, a hazaszeretetről, a román nép és az együttélő nemzetiségek sorsközösségéről szóló vers.

Érdekessége az antológiának, hogy a versek kronológikus sorrendben, megjelenésük időpontja szerint kaptak helyet a gyüjteményben, igy hát a sorrend nem jelent értékitéletet. A romániai lira szinte minden jelentős alakja képviseltetni magát a kötetben

Milyen célt szolgál az Évek énekei?

Elsősorban átfogó képet kiván nyujtani az ezüstlakodalmas Utunk legszebb terméseiből, vázolva ezáltal hazai liránk fejlődését, kedvet csiholni a vers szépségét még csak köstolgatóknak és gyönyörködtetni régi szerelmeseit. Ehhez az izléses grafikai kivitelezés és a jóérzékkel válogatott 32 szines mümelléklet (Szabó Tamás fotói) is hozzájárul.

*) Évek énekei, Utunk, 1946—1971.

(—l —r)

Tudományos ülésszak...

(Folytatás az 1. oldalról)

tott Vasile Alecsandri, a prózairó cimmel.

George Ivaşcu egyetemi tanár, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának tagja értekezésében az iró társadalmi-politikai tevékenységének fontosabb mozzanatairól beszélt.

Befejezésül beszédet mondott Miron Constantinescu egyetemi tanár, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának elnöke. Kifejezve a Vasile Alecsandri életmüve és tevékenysége iránti forró hódolatot, a szónok többek között hangsulyozta, hogy a szocializmus hazánkbeli épitői mélységes tisztelettel emlékeznek meg erről a nagy elődről, aki dicsőséges nemzedékének más képviselőivel együtt megnyitotta népünk öntudatos és szuverén nemzetté válásának utját.

Többet, jobbat az igazi művészetért

Beszélgetés Eliodor Rău karmesterrel, az Aradi Filharmónia igazgatójával

Véget ért az idei zenei évad, az Aradi Filharmónia ujabb értékes tapasztalatokkal gazdagodva mérheti fel, hogyan induljon neki az ősznek egy olyan zenei hagyományokkal büszkélkedő városban, mint Arad, ahol Liszt Ferenc, Richard Strauss, Enescu, Bartók és Pablo Casals egykori vendégszerepléseinek hagyománya kitartó, sikeres munkára kötelezi a jelen müvészeit. Évadvégi gondokról, eredményekről beszélgettem nemrégiben ELIODOR RĂU karmesterrel, az Aradi Állami Filharmónia igazgatójával.

— Hogyan értékeli Ön az elmult zenei évadot?

— Az értékelés elsősorban a közönségre tartozik. Nem szeretem, ha a müvészetekben számokat említenek, de engedje meg nekem, hogy az évadvégi mérleget először számokban fejezzem ki. 1970—71-ben összesen 351 hangversenyt tartottunk, s koncertjeinket 126 682 zenekedvelő aradi hallgatta végig. Persze, ennél sokkal fontosabb az, hogy mennyiben tudtuk a közönség szerteágazó igényeit kielégiteni ugy, hogy a müvészi összhatás megfelelő és előremutató legyen. Ugy érzem, ezen a téren még nagyon sok a tennivaló, hiszen a kétheti hangversenyezés jónak bizonyult ugyan, és a lippai, valamint dévai állandó vendégszerepléseinkkel a szimfonikus zenekarokkal nem rendelkező városok hallgatóságá igényeit is sikerült kielégitenünk, mégis a közönségszervezés terén még sokat kell tennünk. A különböző iskolák tanulóinak ajánlott hangversenyek vagy a különböző lélekétanitások jó gyakorlatnak bizonyultak, de fokozottabb figyelmet kell fordítanunk arra, hogy helyesebb és igényesebb müsorpolitikával népesebb közönséget neveljünk ki.

— Konkrétan miben látja azokat az eredményeket, amelyek az előző évadhoz viszonyitva magasabb müvészi fokot jelentenek?

— Mindenekelőtt a hazai zeneszerzés patronálásában. Elég legyen csak megemlitenem Fátyol Tibor müvének nagysikerü ősbemutatóját, vagy a Nicolae Brînduş bemutatót. Szépen fejlődött a kamarazenélés is. A Fátyol-Dáridá-Czuczu trio ma már országos szinten is képviselheti városunk zenei rangját.

Még kell jegyeznem, hogy az elmult évadban jó eredményeket ért el filharmóniánk népi zenekara is, hiszen a 351 előadás közül 219-et a népi zenekar tartott, mig a szimfonikus zenekar csupán 82-szer hangversenyezett. Igéretes fejlődést ért el a filharmónia vegyeskórusa is, amely 34 sikeres előadásával beirta nevét Arad zenei nagykönyvébe.

— Májusban külföldi vendégszerepléseken jártak. Hogyan fogadta a magyar és lengyel közönség az aradi muzsikusokat?

— Szép élményekkel gazdagodtunk. Hazai zeneszerető hallgatóságunkhoz hasonlóan Magyarországon és Lengyelországban is megértő, mükedvelő közönségre találtunk. A szimfonikus zenekar végig fegyelmezetten, szépen játszott, megmutatta, hogy képes magas müvészi teljesitményre is.

— Milyen következtetéseket vontak le saját tevékenységükre nézve Nicolae Ceauşescu elvtársnak a kulturális-nevelő munka javitására vonatkozó utmutatásaiból és ebben a szellemben milyen tervekkel készülnek a következő évadra?

— Rendkivül nagy jelentőségünek tartjuk ezeket a szocialista müvészet és kultura állandó szinvonalbeli emelése szempontjából. Ennek szellemében jövőre mi is változtatunk a müsorpolitika eddigi sablongyakorlatán. Már most nyáron jelentősen kibővitjük a népi zenekart, felkaroljuk az Arad megyei folklór- és gazdag népzenekincset. Nagyobb teret szentelünk továbbá a hazai kortárs zeneszerzés eredményeinek bemutatására, több hazafias-nevelő tartalmu szimfonikus müvet is müsorra tüzünk és lemondunk az olyan alkotások bemutatásáról, amelyek — megitélésünk szerint — nem szolgálják méltóképpen a szocialista valóság reális talaján fogant müvészetet, és következtében az uj tipusu szocialista embert. A közönségszervezés idei gyakorlatán nem változtatunk, csupán tartalmában mélyitjük, hiszen még csak a kezdetén vagyunk, igazi eredményekre csak évek multán számithatunk. A jövőben országos köruton is részt veszünk, melynek során a fővárosban is fellépünk. Kamarazenekarunk sikeres fellépéseinek tulajdonitom, hogy jövőre meghivást kaptunk egy jugoszláviai vendégszereplésre is.

A nyári szünetben minden időnket és erőnket arra használjuk fel, hogy egységbe fogjuk azokat a reális lehetőségeket, amelyekkel filharmóniánk rendelkezik, hogy a következő zenei évadokban többet, jobbat nyujtsunk a hallgatóknak és eredményesebben szolgáljuk a szocialista kultura nemes ügyét.

Lejegyezte: BERECZKI KÁROLY

Haladó hagyományaink

Aradi kommunista iró

Karikás Frigyes, a borossebesi származásu, neves kommunista iró, aradi éveinek feltárása, az irodalomtörténet egyik soronlévő feladata. Legujabb méltatója, Tálasi István, kimutatta, hogy aradi inastársa, Burda Pista, több novellájában, igy a Mackós cimüben is szerepel.

Román nyelvü munkáslap

1898-ban, a két aradi munkáslap, a Munka Óre és az Uj Világ szerkesztői elhatározták, hogy román munkáslapot, illetve mellékletet inditanak. Ez lehetne — irták — a későbbi, önálló román lap csirája.

Al. Porteanu és Radu Pantazi közleményeiből tudjuk, hogy a lap — a kor sajátos körülményei miatt — csak 1903-ban indulhatott meg.

Lyka Károly — városunkról

Lyka Károly, a neves müvészettörténész, több munkájában foglalkozik városunkkal. Igy, egy 1922-ben irottban, a „katonásan rendbeszedett külváros"-ról és a XIX. század jónevü épitészéről, Pumberger Ferencről ir. Egyébként Lyka megállapitása az is, hogy a Vörös Lobogó szerkesztőségének épülete, a volt „közigazgatási épület", „táblabirósti lus"-ban épült.

„Most jöttem Aradról!"

A Liliomfiban énekelt dalról, kevesen tudják, hogy nem népdal, mint sokáig hitték, hanem a szerb-ből és magyarul verselő, Vitkovics Mihály költeménye. A költemény tanulmányozóit az tévesztette meg, hogy hasonlót közöl Pálóczi Horváth Ádám az Ötödfélszáz énekekben és ugyanezt ujra kiadta Thaly Kálmán. Vitkovics csak „ihletődött" a népdalból, de igazából „eredetit" alkotott.

D Ţichindeal — uj megvilágitásban

Most jelent meg a bukaresti Akadémia Kiadó gondozásában a román irodalom történetének második kötete. A nagyszabásu tudományos rendszerezés számos aradi irodalmi vonatkozást tartalmaz. Igy — a legujabb kutatások alapján — uj megvilágitásban tárgyalják Dimitrie Ţichindeal, az első aradi román iró életmüvét.

Néprajzi különlegesség

Herepei János, Kolozsvár multjának tudós buvára, egyik tanulmányában foglalkozik az „aradi bokály"-lyal. A fedeles, zománcos korsó-féle, az 1800-as évek elejétől keresett cikk volt. Herepei érdekes világot vet megyénk gölöncsérjeinek (fazekasainak) munkájára. Kar, hogy a neves kutató, városunk multjával kapcsolatosan, elavult forrásanyagot idéz.

Képé-regényről

A világirodalom érdekes fejezete a spanyol „képé" vagy pikaro (franciásan: pikareszk) — regény. Mateo Aleman 1599-ben megjelent, Guzman de Alfarache kalandjairól szóló regényét, Aradon forditotta magyarra, Herczer Jób (1751—1819) tanár. A forditó, a hires mü egyik latin változatát használta.

mozaik

Brassóban megalakult — a Gheorghe Dimaról elnevezett román kórus és a Paul Richter nevét viselő német kórus után — a Brassói Magyar Dalegylet, amely két héttel ezelőtt be is mutatkozott a város Dalszinházának nagytermében egy háromórás müsorral.

★

A nyugat-berlini Interdráma '71 elnevezésü amatőr szinjátszó fesztiválon, holland, svéd és német együttesek mellett a buzáui népszinház együttese képviselte a romániai nemhivatásos szinjátszókat. Müsorukon egy Pathelin-jelenet, egy Cervantes-egyfelvonásos és V. I. Popa egyik játéka szerepel.

★

A budapesti Foaia Noastră April Lajos, Illyés Gyula, Weöres Sándor és Létay Lajos egy-egy versét közölte, Octavian Hodirnău forditásában.

Valóság és irodalom

Olyan korban irta le Gaál Gábor ezt a fényló mondatot, amikor a társadalmi igazság még a jövőre várt, amikor irodalmunk nem egy „tekintélye", önmaga szük intellektuális körébe bezárva, lázálmok és elefántcsont-torony árnyékában alkotott, amikor Európát az imperializmus legreakciósabb csucsai borzongatták, amikor a kisebbségi helyzetben elnyomott romániai magyarság leghaladóbb képviselői a leghelyesebb utat és megbékélést keresve fogták meg a román kommunisták barátilag kinyujtott kezét.

Valóság és irodalom! Ezt a jelszót tüzte fejlécére a Korunk, amikor a Román Kommunista Párt haladó magyar nyelvü folyóiratként peratlan következetességgel hirdette az igazi irodalom, a mindennapi realitás talaján fogant alkotás egyedüli létjogosultságát. S éppen ezzel a jelszóval indult utjára az Utunk, Gaál Gábor lapja, amely irányt szabott és járható utat jelölt szocialista irodalmunk számára. És ez a jelszó, ez az akarat teremti meg harcos, mai szocialista irodalmunkat, melynek olyan nagyságai vállalták a kommunista-humanista helytállást, mint Asztalos István, Nagy István, Kovács György, Sütő András, Szabó Gyula és sokan mások.

Most, amikor az egész ország olyan indokolt érdeklődéssel tanulmányozza Nicolae Ceauşescu elvtársnak szocialista kulturánk ideológiai gazdagságának mélyitését célzó utmutatásait, nem érdekteken hivatkozni és emlékezni a gaálgábori jelszóra.

1938-ban ezeket irta: „...Kőgörgeteg volt számunkra a világ, ezt a világot akartuk visszaadni, nem pedig idegeink és álmaink lázát. Csak a dolgokra figyeltünk és nem a kitalálásra!"

Meghatározója kell hogy legyen ez jelenünk irodalmának is. Szocialista irodalmunkban egyedüli létjogosultsága ennek az elkötelezettségnek van, nem pedig a tőlünk idegen „álmaink lázának". A dolgokra figyeljünk, ne a kitalálásra az alkotás középpontjában a valóság álljon, az élet, hiszen EZÉRT van az irodalom. Az emberekért, korunk legnemesebb eszméiért. Eminescu, Alecsandri és Coşbuc igazsága, Petőfi, Ady és József Attila akarata legyen a mércénk, ha tollat ragadunk. Ami nem ebben a szellemben fogant, nem a társadalomért, az emberekért van, az menthetetlenül letünik, hiszen a valóságirodalom igazságával, megöli.

Ezt jelenti és ezt kell jelentenie nekünk, tollforgatóknak a párt igaza és akarata, a valóság és irodalom megbonthatatlan egységét szolgáljuk, ha leghaladóbb hagyományaink szellemében kötelezzük el magunkat a társadalmi igazság, a harcos pártosság vállalása mellett.

(bereczki)

NEMZETKÖZI ÉLET

Román-kanadai kereskedelmi egyezmény

Ottawában július 16-án ujabb román—kanadai kereskedelmi egyezményt irtak alá az 1971—1973 közötti időszakra. Az egyezményt román részről Florea Dumitrescu pénzügyminiszter, kanadai részről Jean Luc Pepin ipari és kereskedelmi miniszter irta alá.

Kanadai látogatása alkalmával a román miniszter megbeszélést folytatott Mitchel Sharp külügyminiszterrel, Edgar Benson pénzügyminiszterrel, Jean Luc Pepin ipari és kereskedelmi miniszterrel, valamint John Greene energia- és bányaipari miniszterrel.

A román miniszter megtekintett több Ontario tartománybeli gazdasági objektumot.

Képviselőnk felszólalása az ECOSOC koordináló bizottságában

Az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának (ECOSOC) koordináló bizottságában megkezdődött a tudomány és a technika szerepéről szóló napirendi pont vitája.

Mint ismeretes, az ENSZ legutóbbi közgyülése ezt a kérdést Románia javaslatára foglalta napirendjébe.

A koordináló bizottság vitája során Franciaország képviselője a többi között kijelentette, hogy a román kormány érdeme ennek a rendkivül fontos és időszerü kérdésnek — a tudományos és müszaki kooperációnak — az Egyesült Nemzetek elé terjesztése.

Nicolae Dinu, hazánk képviselője felszólalásában hangsulyozta, hogy az egész világon nagy érdeklődéssel foglalkoznak a tudomány és a technológia problémájával és komolyan törekednek a nemzetközi kooperáció bővitésére ezen a téren. Kifejezésre juttatta ugyanakkor a román küldöttség megelégedését azzal kapcsolatosan, hogy az ENSZ-közgyülés 25. ülésszakán elfogadták azt a határozatot, amelynek tárgya a korszerü tudomány és technológia szerepe a nemzetek fejlődésében, valamint az államok közötti gazdasági és müszaki-tudományos kooperáció erősitésének szükségessége.

Arról a tanulmányról szólva, amelyet az ENSZ főtitkára az emlitett határozat nyomán jelenleg kidolgoz, a román küldött rámutatott, ennek a tanulmánynak különös figyelmet kell szentelnie a tudomany és technológia hosszu határidőre szóló gazdasági és szociális hatásainak. Ugyanakkor rámutatott, hogy a tanulmánynak nagy figyelmet kell szentelnie mind a tudomány és technológia kutató jellegü, mind ezek gyakorlati jellegü kérdéseinek.

Befejeződött a XXI. nemzetközi tüdőgyógyászati konferencia

Moszkvában befejeződött a XXI. nemzetközi tüdőgyógyászati konferencia. A jelentős nemzetközi tudományos rendezvényen részt vett 80 ország tudósa és szakembere, valamint az Egészségügyi Világszervezet több képviselője.

A hat napig tartó értekezleten a részvevők számos értekezést tartottak a tuberkulózis megelőzéséről és kezeléséről, valamint a tuberkulózis elleni világküzdelem tudományos és társadalmi vonatkozásairól. Különös hangsulyt helyeztek a szakemberek együttmüködésére egy olyan nemzetközi program keretében, amely elősegiti e betegség teljes felszámolását.

Az értekezleten részt vevő román tudósok és szakemberek számos értekezést tartottak és azokat a jelenlévők nagy érdeklődéssel hallgatták meg. A román küldöttség tagjai ugyanakkor részt vettek a tuberkulózis megelőzésével és kezelésével kapcsolatos témakörök megvitatásában.

A tuberkulózis kérdésével foglalkozó következő nemzetközi értekezletet Tokióban tartják meg.

LEGFRISSEBB HÍREINK

A BOLIVIAI NÉPI GYÜLÉS az egész országban sürgősségi állapotot hirdetett, tekintettel arra, hogy jobboldali államcsiny veszélye áll fenn — jelenti a Huberto Pabon alelnök aláirásával megjelent közlemény. Azok a politikai személyiségek, akik megalakitották a Népi Gyülést, ujra támogatásukról biztositották Torres elnököt a kormány gazdasági és társadalmi reformjaival kapcsolatban és kijelentették, hogy a tömegeket mozgósitva, meghiusitanak a reakciós rendszer visszaállitására irányuló minden kisérletet.

Sajtótudósitók jelentése szerint a dél-vietnami hazafias erők az elmult 24 órában a Magas fennsikok övezetében lévő amerikai-saigoni katonai objektumokra összpontositottak támadásaikat. A leghevesebb összecsapások Kontum és Pleiku közelében folytak le. Harcok voltak Dak Totól delnyugatra is, ahol a hazafias egységek tüzet nyitottak az 5. számu amerikai katonai támaszpontra.

A PENTAGON TITKOS DOKUMENTUMAIT — az ugynevezett McNamara-dossziét tartalmazó könyv továbbra is nagy érdeklődést kelt, s a jelek szerint minden eladási rekordot megdöntenek vele. A Bantam Books kiadóvállalat kizárólagos joggal megszerezte a dokumentumok könyvalakban való megjelentetését. A vállalat szóvivője elmondotta, hogy az első kiadás — félmillió példány — már elfogyott, s ujabb másfélmillió példányra kaptak megrendelést az USA-ból és küldföldről.

A FOREIGN OFFICE PÉNTEK ESTI KÖZLEMÉNYE SZERINT lord Carrington brit honvédelmi miniszter hétfőn Máltába utazik, hogy az ottani hatóságokkal a két ország között 1964-ben létrejött katonai és pénzügyi egyezmények felülvizsgálásáról tárgyaljon. Előző jelentésekből ismeretes, hogy Carringtonnak már szerdán Máltába kellett volna utaznia.

Országos akció Chilében

Chilében országos szinten folytatódik a mult heti földrengés károsultjainak a megsegitése. A kormany több tagjának részvételével tartott sajtókonferencian közölték, hogy a földrengésnek 83 halálos áldozata van, 182-en sulyosan megsebesültek. Az anyagi károk 3068 millió ecudot tesznek ki, amiből a lakásalapot ért kár 525 millió.

A hatóságok azonnali intézkedései lehetővé tették, hogy teljes erővel hozzálássanak a közszolgáltatások — elsősorban a viz- és áramszolgáltatás — helyreállitásához és megkezdiék az ujjáépitést. Öt nappal a földrengés után a kormány ujjáépitési törvénytervezetet nyujtott be a parlamentbe. A terv finanszirozását külföldi kölcsönből, valamint állami kötvények kibocsátásából, a luxuscikkadók emeléséből fedezik.

Az ország lakossága is azonnal segitségére sietett a károsultaknak. Pénzt, ruhaneműeket, élelmiszereket gyüjtenek, sokan magukhoz veszik a hajlék nélkül maradt családokat.

Osman Olcay török külügyminiszter szombaton kijelentette, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvételéért Törökország és a Kinai Népköztársaság között folyó párizsi tárgyalások befejező szakaszukhoz érkeztek.

Megnyilt a japán parlament 66. rendkivüli ülésszaka

Szombat délelőtt Hirohito császár hivatalosan megnyitotta a japán parlament 66. rendkivüli ülésszakát.

Ezután Eiszaku Szato miniszterelnök ismertette a junius 27-i választások után átalakitott kormány programját. Hangoztatta, hogy a japán diplomácia egyik legfontosabb feladata a Kinával fenntartott kapcsolatok kérdése. Igéretet tett arra, hogy kormánya megkisérli megjavitani kapcsolatait a Kinai Népköztársasággal. A miniszterelnök rámutatott, hogy az utóbbi időben Japán és Kina között megélénkültek a különböző kölcsönös cserék és kifejezte reményét, hogy a jövőben kormányközi megbeszélések indulnak.

Eiszaku Szato bejelentette, hogy kormánya a parlament őszi ülésszakán ratifikálásra előterjeszti az Okinawa visszaadásáról szóló egyezményt.

Szombaton a bagdadi Al Moussana katonai repülőtéren nagy katonai parádéval ünnepelték az 1958. julius 14-i iraki forradalom, a reakciós monarchia megdöntésének és a köztársaság kikiáltásának évfordulóját, valamint a hatalomnak a Baath párt általi, 1968. julius 17-i átvételét. A központi tribünön jelen volt Ahmed Hasszan Al Bakr tábornok, az ország elnöke, a kormány és a Forradalmi Parancsnokság Tanácsának tagjai, a Bagdadban akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői és katonai attaséi.

Tanácskozást tartottak a KGST-tagországok tervezési szerveinek vezetői

Bulgária, Csehszlovákia, a Német DK, Mongolia, Lengyelország, Románia, Magyarország és a Szovjetunió tervezési szerveinek vezetői jegyzőkönyvet irtak alá a nyersanyagtermelés területén való együttmüködés fejlesztéséről.

A felek megvitatták egy nagy kohászati kombinát épitésének problémáit. E vállalatban a kurszki (OSZSZSZK központi térsége) mágneses anomalia vasérceit használnák nyersanyagként. A kombinát évi kapacitasa 10—12 millió tonna acél lesz.

A tanácskozáson áttekintették azokat a javaslatokat is, amelyek értelmében az érdekelt országok részvételével, cellulóz- és azbeszt-kombinátokat épitenek.

A központi tervezési szervek vezetői megvizsgálták a sokoldalu kapcsolatok formáinak tökéletesitésére vonatkozó együttmüködési programot.

☆ ☆ ☆

Julius 13 és 16 között Moszkvában tanácskozást tartottak a KGST tagállamok és Jugoszlávia SZSZK gépipari miniszterei. A roman küldöttséget Ioan Avram gépipari miniszter vezette.

Ebből az alkalomból megállapodást kötöttek a nagy tonnatartalmu tehergépkocsik gyártásának kooperációs megszervezésére és megallapitották a nagy tonnatartalmu tehergépkocsik és nyergesvontatók alapvető modelljeinek operativ müszaki jellegzetességeit, valamint kooperációs megvalósitásuk munkaszakaszait.

Szovjetunióbeli tartózkodása idején a Ioan Avram elvtárs vezette küldöttség megtekintette a Togliatti-városi autogyárat, valamint a moszkvai Lihacsov autogyárat.

Ugyanakkor a küldöttség megbeszéléseket folytatott A. Taraszovval, a Szovjetunió gépkocsipari miniszterével, valamint V. Krotovval, a Szovjetunió nehézgépipari, energetikai és szallitásügyi miniszterének első helyettesével. Megvitatták a Románia és a Szovjetunió közötti együttmüködés és kooperáció kérdéseit az illető területeken.

Julius 17-én a román küldöttség, élen Ioan Avram elvtárssal Moszkvából Bukarestbe utazott.

A Kanadai KP nyilatkozata az ország gazdaságpolitikájáról

A Kanadai Kommunista Párt nyilatkozatban birálta a kormány gazdaságpolitikáját, amely inflációhoz és munkanélküliséghez vezet. A munkanélküliség aggasztóan növekszik a gazdasági válság következtében — mutat rá a nyilatkozat. Juniusban 551 000 volt a munkanélküliek száma, ami a munkaerő 6,4 százalékának felel meg.

A Kanadai Kommunista Párt egyidejüleg nagyszabásu programot terjesztett elő a munkanélküliség felszámolására. Ez a többi között előirja az energetikai és a kitermelő ipar államositását, a feldolgozó ipar fejlesztését, minden munkaképes ember foglalkoztatását.

Széles körü nézetazonosság a POSZP és az OKP között

Julius 16-án a Proletáregység Olasz Szocialista Pártjának küldöttsége, amelyben részt vett Tullio Vecchietti, a párt főtitkára, Dario Valori, helyettes főtitkár és Vincenzo Gatto, a párt Igazgatóságának tagja, találkozott az Olasz Kommunista Párt alábbi küldöttségével: Enrico Berlinguer, az OKP helyettes főtitkára, Paolo Bufalini és Agostino Novella, a párt Igazgatóságának tagjai, Giuseppe D'Alema, az OKP KB tagja. A találkozón megvizsgálták az olaszországi politikai helyzetet, főleg a jobboldali veszély elleni küzdelem kérdését, a Mezzogiorno problémáját, a gazdasági és társadalmi küzdelmeket, valamint a parlament napirendjén lévő problémákat. A kiadott közleményből kitünik, hogy széles körü nézetazonosság áll fenn, s a két párt egyaránt fejleszteni és bőviteni kivánja az egész országban az összes demokratikus és baloldali politikai és társadalmi erők egységes akcióit.

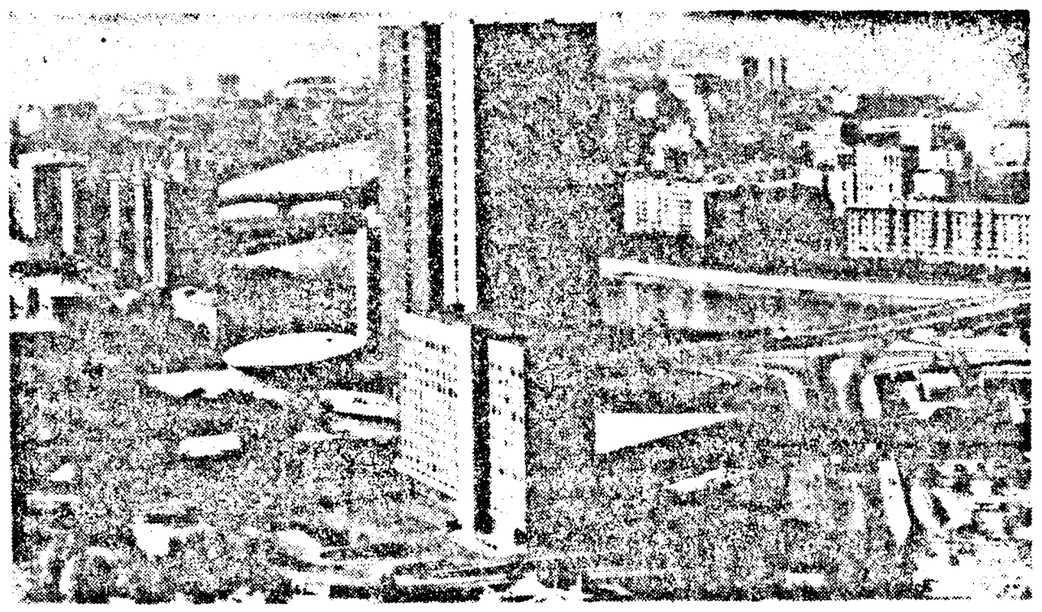

MOSZKVA. A KGST épülete.

Kétnapi vita után Rostockban (Német DK) befejezte munkáját a balti országok, Norvégia és Izland munkásainak nemzetközi értekezlete. Mintegy 111 millió szakszervezeti tag képviseletében több mint 500 küldött taglalta a békéért, az európai biztonságért és a társadalmi haladásért folytatott harcban a szakszervezetekre háruló feladatokat.

Lunahod-1

Szombaton a Lunahod—1 szovjet holdjármü eredményesen befejezte a 9. holdnapra előirt tudományos kisérletek programját. A holdjármü tüzetes kutatásokat végzett egy olyan övezetben, ahol nagyon sok kráter van. A mozgó laboratórium képeket közvetitett megtett utjáról, sztereoszkopikus fényképeket egy nagy kráter feneréről és falairól, vegyelemzést végzett számos talajmintával. A rádiókapcsolatok idején további telemetrikus adatokat fogtak fel a kozmikus sugárzással kapcsolatos mérések eredményeiről. A TASZSZ megjegyzi, hogy ezek az eredmények megegyeznek a Mars—2 és Mars—3 szovjet automata állomások adataival.

A 9. holdnapon a Lunahod 220 métert tett meg. A holdjármü nyolc hónapi ott tartózkodása óta összesen 10 237 métert haladt.

A telemetrikus adatok arról tanuskodnak, hogy a holdjármü fedélzeti rendszerei kielégitően müködnek.

A Lunahod—1 tartózkodási körzetében megkezdődött a Holdéjszaka, amely augusztus 2-ig tart.

A tőke világából

Sztrájkok, elbocsátások, infláció

Az amerikai társadalmi konfliktusokat tovább sulyosbitotta a pénteken megkezdődött vasutassztrájk. A kormányhatóságok minden erejükkel igyekeztek meggátolni a sztrájk kitörését, de ennek ellenére péntek éjjel mintegy 200 ezer vasutas beszüntette a munkát. Noha a sztrájkot csak két társaság — a Southern és a Union Pacific — dolgozói hirdették ki, megfigyelők véleménye szerint az csaknem az egész amerikai vasuti hálózatot érinti. A Reuter rámutat, hogy előreláthatólag a többi társaság munkásai is csatlakoznak a sztrájkhoz.

Az utóbbi hét hónapban ez már a harmadik munkakonfliktus az amerikai vasuti hálózatban. A jelenleginek célja, tiltakozni a munkakörülmények romlása ellen és támogatni a béremelési követeléseket. Az előző két sztrájkot a kongresszusban elfogadott külön törvénnyel akadályozták meg.

Tovább tart ugyanakkor a távközlési szektor 500 000 dolgozójának, a nyugati partok dokkmunkásainak és a rézipari dolgozók sztrájkja.

A törökországi vasuti főigazgatóság a döntőbiráskodási bizottság határozata alapján megtagadta a munkások béremelési követeléseinek teljesitését és elbocsátott 37 ezer alkalmazottat. Ankarában ezzel egyidejüleg kormányhatározatot adtak ki, amely a földrengés sujtotta vidékeken megtiltja a sztrájkokat és a munkáselbocsátást.

Az USA kereskedelmi minisztériumának adatai szerint április és junius között az amerikai gazdaság csak kis mértékben fejlődött az infláció következtében, amely további 4,2 százalékkal fokozódott. A munkanélküliség az összmunkaerő 6,2 százalékát érinti.

Az észak-irországi parlament hat tagja pénteken lemondott mandátumáról. A képviselők a szociáldemokrata, illetve a laburista párt tagjai, s az ulsteri katolikus kisebbség polgárjogi harcosai. Azért mondtak le, mert a londoni kormány nem volt hajlandó különvizsgálatot inditani azzal kapcsolatban, hogy a mult heti londonderry-i incidensek során az angol katonák milyen körülmények között öltek meg két személyt.

Szombatra virradó éjjel Belfastban öt bombarobbanás sulyos anyagi károkat okozott. A killeeni határállomás közelében ugyanaznap éjjel rálőttek egy katonai járőrre. A merényleteknek nem voltak áldozatai.

Izland új kormányának realista programja

Ujabb gondok kinozzák Washington politikai köreit és a NATO brüsszeli integrált szerveinek parancsnokságait. Nem sokkal azután, hogy Málta felszólitotta Nagy-Britanniát, a NATO tagját, a máltai—brit katonai egyezmények felülvizsgálására, az atlanti szövetség egy másik tagja, Izland kormánya jelentette be, hogy programjának egyik fő célkitüzése az Egyesült Államokkal fennálló katonai egyezmény felülvizsgálása vagy felmondása, s a reykjaviki támaszponton állomásozó összes amerikai erők négy éven belüli elszállitása.

Bár előljáróban leszögezték, hogy Izland nem szándékszik kilépni a NATO-ból, az a tény, hogy a jelenlegi kormány szem előtt tartja a közvelemény követelését az amerikai támaszpontok megszüntetésére, mindenképpen figyelemre méltó.

Az USA izlandi katonai jelenlétét a NATO keretében 1951-ben kötött egyezmény szabályozza. Ennek alapján az Egyesült Államok jelenleg körülbelül 3000 katonát tart Izland területén. Sem Washingtonban, sem Brüsszelben nem foglaltak hivatalosan állást Izland szóban forgó döntése kapcsán, de a nyugati sajtóban megjelent cikkekből világosan kivehető, hogy az atlanti szövetség körében nyugtalanságot váltott ki a reykjaviki kormany határozata.

Másrészt az izlandi kormány programja támogatja az európai biztonsági konferencia gondolatát. Olafur Johannesson kabinetje tehát nyiltan kiáll e konferencia összehivásáért és ugyanakkor az amerikai erők Izlandból való kivonásáért. Mindez arról tanuskodik, hogy Izland is igyekszik politikájával előmozditani az európai békét, a hatékony leszerelési intézkedéseket, köztük a más államok területén lévő támaszpontok felszámolását.

A koalíciós kormány programja más realista állásponkokat is tartalmaz a nemzetközi élet főbb kérdéseivel kapcsolatosan, többek között azt az elhatározást, hogy sikraszáll a Kinai NK ENSZ-jogainak helyreállitásáért és a két német állam részvételéért az ENSZ-ben.

A külpolitikai terv e realista szándékaival párhuzamosan bejelentettek egyes intézkedéseket az égetőbb gazdasági és társadalmi problémák megoldására. Egyébként az ellenzéki pártok sikere, amely a Progresszív Pártból, a Népi Szövetségből és a Baloldali Liberális Pártból álló koalició megalakitásához vezetett, annak köszönhető, hogy ezek a pártok bátran felvetettek egyes belső kérdéseket.

Az utóbbi időben az izlandi gazdaságnak erős inflációs nyomással kellett megküzdenie. Az infláció hatásának csökkentésére kétszer is devalválták az izlandi koronát. Izland komoly nehézségekkel küzd az ország alapvető gazdasági ágában, a halászati iparban. Noha Európában a negyedik helyen, a világon a tizedik helyen áll a halászat terén, az utóbbi évek erőteljes külföldi konkurrenciája folytán az országban komoly törekvések mutatkoznak a gazdaság többoldalu fejlesztésére. Az uj izlandi kormány támogatni kivánja a mezőgazdaság fejlesztését, valamint a saját erőforrások kiaknázását, hogy az ország gazdasága ne függjön többé csupán a halászati ipartól.

Mindezek alapján érthető, hogy az izlandi közvélemény megelégedéssel fogadta a koalíciós kormány uj programját és várja annak valóra váltását.

C. VARVARA

INNEN-ONNAN

A floridai St. Petersburg-i önkéntes alakulatok két hét óta naponta mintegy 100 tonna döglött halat szednek ki a Tampa-öböl vizéből. Mérgező mikroorganizmusok fertőzték meg az öböl parti vizeit 10 kilométer hosszu és két kilométer szélességben.

St. Petersburg városi hatóságai ugy vélekedtek, hogy egy vihar szétoszlathatná a Gymnodiumnak nevezett mikroorganizmusok milliárdjait. Floridában az utóbbi napokban volt is két vihar, a szél sebessége meghaladta a 120 kilométert óránként, de ez mitsem változtatott a helyzeten.

A rothadó hal szagát sok kilométerre elviszi a szél, s ennek következtében kiürültek az öböl körüli szállodák, a sok ezer turista más helységekbe menekült.

Florida vizeit 1844-től mostanáig 16 esetben fertőzték meg hasonló mikroorganizmusok, a jelenlegi helyzet azonban minden eddigit felülmul. Amerikai kutatók még nem találtak magyarázatot az invázió okaira, sem eszközöket annak elhárítására.

A svéd állami vasuttársaság szinek segitségével próbálta elháritani az esetleges vasuti szerencsétlenségeket. Laboratóriumi kisérletek során kimutatták, hogy a fehérre festett sinek kevésbé melegszenek fel nyáron következésképpen nem tágulnak ki és igy elhárul a kisiklás veszélye. Amennyiben a kisérlet gyakorlati alkalmazása eredményesnek bizonyul, a svéd társaság kiterjeszti az eljárást.

Az USA országos tudományos alapitványa közölte, hogy a galaktikánkon kivüli kozmikus térségben felfedezték az első olyan molekulát, amely vegyi reakció nyomán jött létre. Egy olyan hidroxil-gyökről van szó, amely jelen van a szervetlen és szerves vegyületek többségében.

A felfedezés rendkivül fontos, mivel azt bizonyitja, hogy az egész ismert világegyetemben végbemegy az a vegyi folyamat, amely megelőzi az élet megjelenését és hogy a világegyetemben bárhol létezhet élet.

A maffia ellen inditott, egész Olaszországot átfogó akció során letartóztattak 40 személyt. A hatóságok nem közölték a gyanus személyek kilétét, hogy ne zavarják a folyamatban lévő felgöngyölitést. A letartóztatottakat átadják a palermói ügyészségnek.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 128-77. Tip. I. P. B. A.

40 168